

ড° শিৱদেৱ সিং গ্ৰেৱালৰ হৈ ড° অমুক সিং সান্থু

বনাম

হাৰগুৰ্বচন সিং গ্ৰেৱাল

৭ অক্টোবৰ, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ কে. ৰামাস্বামী আৰু ন্যায়াধীশ জি. বি. পাটনায়ক]

দেৱানী কাৰ্যবিধি, ১৯০৮ :

আদেশ সংখ্যা ৯, বিধি সংখ্যা ১৩ - একপক্ষীয় আদেশ (*ex-parte* decree) বাতিল কৰাৰ বাবে আবেদন - সীমাবদ্ধতা - স্বত্বাধিকাৰৰ ঘোষণা আৰু দখলৰ বাবে গোচৰ - বিবাদীৰ মালয়েছিয়াত বসবাস - চমন জাৰি কৰাৰ এক মাহৰ পাছত গোচৰটো একপক্ষীয়ভাৱে আগবঢ়োৱাৰ ঘোষণা - একপক্ষীয় আদেশৰ গৃহীতকৰণ - বিবাদীৰ দ্বাৰা ১১ দিন পলমকৈ একপক্ষীয় আদেশ বাতিল কৰিবলৈ আবেদন দাখিল - নিম্ন আদালতসমূহে এই আবেদন নাকচ কৰা - মতামত প্ৰদান কৰা হৈছে যে বিবাদীয়ে গোচৰটোৰ বিপক্ষে যুক্তি আগবঢ়াবৰ বাবে সুযোগ পাবলৈ বিচাৰ আদালতে পৰ্যাপ্ত সময় প্ৰদান কৰিব লাগিছিল - এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাটো ন্যায়সংগত যে সূচনাখন তেওঁক সেই সময়খিনিৰ ভিতৰত জাৰি কৰা নহ'বও পাৰে - ইয়াৰ উপৰিও আবেদনখন মোক্তাৰনামা (Power of Attorney)-ৰ জৰিয়তে দাখিল কৰা হৈছিল - আবেদন খাৰিজ কৰাৰ আদেশৰ বাতিলকৰণ - একপক্ষীয় আদেশৰো বাতিলকৰণ - বিষয়টো প্ৰাসংগিকতাৰ ভিত্তিত বিচাৰ কৰা হ'ব।

দেৱানী আপীলদাতা ক্ষেত্ৰাধিকাৰ : দেৱানী আবেদন সংখ্যা ১৯৯৬-ৰ ১৩২৪২।

চি.আৰ. সংখ্যা ১৯৯৪-ৰ ৩১১-ত পঞ্জাৰ আৰু হাৰিয়ানা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ২৫.৭.৯৪ তাৰিখৰ ৰায়দান আৰু আদেশৰ পৰা।

আবেদনকাৰীৰ হৈ আৰ. কে. জৈন, মিছ আভা আৰ. শৰ্মা আৰু নীৰজ জৈন।

উত্তৰদাতাৰ হৈ পি. পি. ৰাও, সঞ্জয় বাঞ্চাল আৰু জি. কে. বাঞ্চাল।

আদালতৰ নিম্নলিখিত আদেশ প্ৰদান কৰা হৈছিল :

অনুমতি প্ৰদান কৰা হ'ল।

আমি দুয়োপক্ষৰ বিদ্বান অধিবক্তাৰ বক্তব্য শুনিবলৈ।

এই আবেদন চি. আৰ. সংখ্যা ৩১১/৯৪-ত পঞ্জাৰ আৰু হাৰিয়ানা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিজ্ঞ ন্যায়াধীশে ২৫ জুলাই, ১৯৯৪-ত প্ৰদান কৰা আদেশৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে। এয়া অতিশয় দুৰ্ভাগ্যজনক যে ভ্ৰাতৃত্বয়ে সম্পত্তিজানিত কাৰণত আইনী বিবাদত ভাগ ল'বলগীয়া হৈছে। আমি বিষয়টোৰ প্ৰাসংগিকতা সন্দৰ্ভত কোনো মতামত প্ৰকাশ কৰা নাই। এয়া প্ৰকাশ কৰাই পৰ্যাপ্ত যে উত্তৰদাতাই এগৰাকী মালিক হিচাপে সম্পত্তিটোৰ স্বত্বাধিকাৰৰ ঘোষণা আৰু দখলৰ বাবে দেৱানী গোচৰ সংখ্যা ১৭৮/৮৫ বিচাৰ আদালতত নথিভুক্ত কৰাৰ বাবে দাখিল কৰিছিল। উপৰোক্ত গোচৰ ২৭ মে', ১৯৮৫-ত দাখিল কৰা হৈছিল। চমন জাৰি কৰাৰ পাছত তেওঁ মালয়েছিয়াৰ পৰা ১১ নৱেম্বৰ, ১৯৮৫-ত ডাকযোগে বিষয়টোৰ সম্বন্ধত লিখিত যুক্তি প্ৰেৰণ কৰাত লুধিয়ানাৰ উপ-ন্যায়াধীশে গোচৰটো খাৰিজ কৰিছিল। এয়া দেখা গৈছে যে ইয়াৰ পাছত উত্তৰদাতাই তেওঁৰ স্বত্বাধিকাৰ ঘোষণাৰ বাবে বৰ্তমানৰ গোচৰটো দাখিল কৰিছিল আৰু ২২ জুলাই, ১৯৮৬-ত সেই গোচৰটো একপক্ষীয় বুলি ঘোষণা কৰা হৈছিল। আবেদনকাৰীয়ে একপক্ষীয় আদেশটো বাতিল কৰিবলৈ ২৪ ডিছেম্বৰ, ১৯৮৬-ত

এখন আবেদন দাখিল কৰিছিল যিখন খাৰিজ কৰা হৈছিল। আবেদন কৰোতে এয়া নিশ্চিত কৰা হৈছিল আৰু পুনৰীক্ষণ কৰোতে উচ্চ ন্যায়ালয়ে হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল। সেইবাবে বিশেষ অনুমতিৰ জৰিয়তে এই আবেদন দাখিল কৰা হৈছে।

ইয়াৰ কোনো দ্বিমত নাই যে ভাৰতীয়া ড° অমুক সিং সাক্ষুৰে উত্তৰদাতাৰ বিপক্ষে ২২ আগষ্ট, ১৯৮৬-ত পূব পঞ্জাব পৌৰ ভাৰা নিয়ন্ত্ৰণ আইনৰ ধাৰা ১৩-ৰ অধীনত এখন আবেদন দাখিল কৰিছিল য'ত তেওঁ উল্লেখ কৰিছিল যে উত্তৰদাতাৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা গোচৰটো ২২ জুলাই, ১৯৮৬-ত একপক্ষীয় হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল। উত্তৰদাতাই ১৩ নৱেম্বৰ, ১৯৮৬-ত এই তথ্য সম্বন্ধে অৱগত হৈছিল আৰু লগে লগে উত্তৰদাতাই লাভ কৰা একপক্ষীয় আদেশটো বাতিল কৰাৰ বাবে আবেদনৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। স্বীকাৰ কৰা অনুসৰি, দেৱানী কাৰ্যবিধিৰ আদেশ সংখ্যা ৯-ৰ বিধি সংখ্যা ১৩-ৰ আধাৰত আবেদনখন ২৪ ডিছেম্বৰ, ১৯৮৬-ত কেৱল ১১ দিন দেৰিকৈ দাখিল কৰা হৈছিল। আবেদনখন দাখিল কৰোতে পলম প্ৰায় হোৱাই নাছিল। প্ৰশ্নটো হৈছে: আবেদনকাৰীয়ে একপক্ষীয় আদেশটো বাতিল কৰিবলৈ আবেদনখন দাখিল নকৰাৰ বাবে উপযুক্ত কাৰণ দৰ্শাইছে নে নাই?

স্বীকাৰ কৰা স্থিতি এয়াই যে আবেদনকাৰীয়ে মালয়েছিয়াত বাস কৰি আছে। মালয়েছিয়ালৈ গোচৰটোৰ চমন জাৰি কৰাৰ এক মাহৰ পাছত তেওঁ বিপক্ষে একপক্ষীয় আদেশ ঘোষণা কৰা হৈছিল। মালয়েছিয়ালৈ ইমান কম সময়ৰ ভিতৰত চমন জাৰি কৰাৰ আশা নিচেই ক্ষীণ। বিচাৰ আদালতে আইনৰ নীতি-নিয়ম অনুসৰণ কৰিছিল, কিন্তু আদালতে পৰ্যাপ্ত সময় প্ৰদান কৰিলেহঁতেন যাতে আবেদনকাৰীয়ে গোচৰটোৰ বিপক্ষে যুক্তি উপস্থাপন কৰাৰ সুযোগ পায়। আন এক উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্য হৈছে যে সম্পত্তিৰ স্বত্বাধিকাৰ সম্বন্ধত দুয়োপক্ষই নিজকে সম্পত্তিৰ

মালিক হিচাপে দাবী কৰে। ইয়াৰ আগতেও উত্তৰদাতাই যেতিয়া এবাৰ স্বত্বাধিকাৰ বিচাৰৰ চেষ্টা চলাইছিল, আৰু যেতিয়া আবেদনকাৰীলৈ চমন জাৰি কৰা হৈছিল, তেওঁ তৎক্ষণাত তেওঁৰ দাবীৰ বিপক্ষে নিজৰ যুক্তি প্ৰেৰণ কৰিছিল। তেওঁ একপক্ষীয় আদেশৰ দ্বাৰা লাভান্বিত নহয়। ওপৰৰ পৰা এয়া স্পষ্ট যে সাধাৰণতে যেতিয়া কোনোবাই এনে সূচনা লাভ কৰে, তেন্তে কোনেও আশা কৰিব নোৱাৰে যে তেওঁ গোচৰটোৰ বিৰোধিতা নকৰিব বা একপক্ষীয় আদেশতেই মান্তি হ'ব, আৰু তেওঁ স্বত্বাধিকাৰৰ একপক্ষীয় আদেশ তেওঁৰ বিপক্ষে দিয়াৰ অনুমতি প্ৰদান নকৰিব। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাটো ন্যায়সঙ্গত যে সূচনাখন সেই সময়খিনিৰ ভিতৰত তেওঁক জাৰি কৰা নহ'বও পাৰে। ১৩ নৱেম্বৰ, ১৯৮৬-ত তেওঁৰ বিপক্ষে উত্তৰদাতাই লাভ কৰা একপক্ষীয় আদেশৰ বিষয়ে তেওঁ অৱগত হোৱাৰ পাছত আবেদনকাৰীয়ে ২৪ ডিছেম্বৰ, ১৯৮৬-ত তেওঁৰ মোক্তাৰনামা (Power of Attorney)-ৰ জৰিয়তে আবেদন দাখিল কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে যদিহে মোক্তাৰনামাৰ অধিকাৰী (Attorney-holder)-এ আবেদনকাৰীৰ সৈতে যোগাযোগ নকৰে আৰু আবেদন দাখিল কৰিবলৈ তেওঁৰ পৰা নিৰ্দেশাৱলী প্ৰাপ্ত নকৰে, তেন্তে তেওঁ বিষয়টোৰ সম্পৰ্কত আগবাঢ়িবলৈ সক্ষম নহ'ব। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত নিম্ন আদালতসমূহে গ্ৰহণ কৰা পন্থা স্পষ্টভাৱে অযুক্তিকৰ।

সেই অনুসৰি আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হ'ল। দেৱানী কাৰ্যবিধিৰ আদেশ সংখ্যা ৯, বিধি সংখ্যা ১৩-ৰ অধীনৰ আবেদন খাৰিজৰ আদেশ বাতিল কৰা হ'ল। একপক্ষীয় আদেশ বাতিল কৰা হ'ল। বিষয়টো প্ৰাসংগিকতাৰ ভিত্তিত বিচাৰ কৰিবলৈ পক্ষসমূহৰ বাবে মুকলি কৰা হ'ল। ব্যয় অবিহনে।

আবেদন মঞ্জুৰ কৰা হ'ল।

* * * * *

অনুবাদ – ভাস্বতী গোস্বামী, কনিষ্ঠ অনুবাদক, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

(“স্থানীয় ভাষালৈ অনুদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাবে অন্য ক্ষেত্ৰত অনুদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ’ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ’ব।”)